raadsvoorstel

Agendapunt 2023, nr. V-pm
Zaaknummer 2170886
Te behandelen door E.S.F. Schepers-Janssen

Onderwerp: Jaarstukken 2022, Primitieve begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 Stadsbank Oost Nederland

Aan de raad,

Inleiding
Stadsbank Oost Nederland (SON) is een gemeenschappelijke regeling (GR) voor 21 gemeenten in Twente en de Achterhoek, waarvan Winterswijk er één is. Deze GR voert de taken uit in het kader van de schuldhulpdienstverlening.
Overeenkomstig de bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben wij de jaarstukken 2022 en de Primitieve begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 tijdig (6 april) ontvangen. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze ten aanzien van de Primitieve begroting kenbaar te maken vóór 29 juni. De jaarstukken inclusief het accountantsverslag zijn ter kennisneming aangeboden. De jaarstukken 2022 en de Primitieve begroting 2024 worden door het Algemeen Bestuur van de SON op 6 juli 2023 vastgesteld. De Primaire begroting 2024 wordt in het najaar 2023 opgesteld.

Voorstel
1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2022 van Stadsbank Oost Nederland.
2. Kennis te nemen van de Primitieve begroting 2024 van Stadsbank Oost Nederland en hierop geen zienswijze in te brengen.

Relatie met (huidig) beleid
--

Beoogd(e) effect(en)
Het vaststellen van de Primitieve begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van Stadsbank Oost Nederland.

Argumenten

Ad 1. Jaarstukken

Algemeen
In 2022 heeft SON samen met de gemeenten een vernieuwde ambitie voor de Stadsbank neergezet, waar de Stadsbank in 2023 mee aan de slag gaat. De dienstverlening wordt klant- en resultaatgerichte dienstverlening en sluit aan bij de gemeentelijke dienstverlening.

Inhoudelijk
- Het aantal indicatiestellingen is in 2022 gestegen met 5% ten opzichte van het voorgaande jaar. Hiermee lijkt een kentering van de daling van het aantal aanmeldingen voor de schuldhulpverlening ingezet. Voor Winterswijk bedroeg de toename van de indicatiestellingstellingen zelfs ruim 21%.
- Het aantal nieuwe budgetbeheerrekeningen (inclusief budgetzorg) is ongeveer gelijk gebleven met het aantal van 2021.

- Het aantal bemiddelingen schuldregeling is enigszins gedaald. Dit kan duiden op relatief minder problematische schulden, waardoor een lichtere vorm van financiële hulpverlening (zoals een betalingsregeling of lening) ingezet kan worden. Of dit daadwerkelijk zo is en het ook een structurele ontwikkeling is, zal door de Stadsbank worden gevolgd. Voor Winterswijk betreft het een daling van ruim 3%.
- Er waren in 2022 gemiddeld 1.081 klanten in beschermingsbewind bij de Stadsbank. De Stadsbank koerst hiermee zoveel mogelijk op de afgesproken genormeerde omvang van 1.100 klanten. Eind 2022 kende de Stadsbank tijdelijk een iets lagere bezetting vanwege ouderschapsverlof. Hierdoor zat de Stadsbank iets onder de norm, maar loonde extra inhuur niet. De Stadsbank werkt daarbij goed samen met bewindvoerders in de markt en verwijst door als dit nodig of wenselijk is.
- Het aantal verstrekte kredieten is in 2022 verder toegenomen. Het aantal saneringskredieten is ten opzichte van 2021 gestegen met 10% (van 368 in 2021 naar 403 in 2022). Toelichting ambtelijk: De Stadsbank probeert zoveel mogelijk te werken met saneringskredieten. Momenteel wordt in 60 tot 70% van de schuldregelingen gewerkt met een saneringskrediet.
  Het aantal verstrekte sociale leningen is met 14% toegenomen.

Financieel
- Het jaar 2022 is afgesloten met een positief resultaat van € 365.900. Het resultaat is een gevolg van incidentele baten, die geen betrekking hebben op de bedrijfsvoering. Het betreft btw-vrijstelling op het onderdeel Beschermingsbewind, die met terugwerkende kracht tot 1juli 2020 is verleend.
- De algemene reserve bedraagt ultimo 2022 € 700.000. Dat correspondeert met een weerstandsratio met de kwalificatie ‘matig’ (tussen 0,8 en 1,00). Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor om het jaarresultaat toe te voegen aan de algemene reserve, zodat deze op € 1.065.900 komt hetgeen correspondeert met een weerstandsratio van 1.2 (niveau ‘voldoende’). Het Algemeen Bestuur neemt hier op 6 juli een besluit over.
  Naast de algemene reserve is er ultimo 2022 een bestemmingreserve Procesoptimalisatie ad € 283.300 voor het project Procesoptimalisatie Budgetbeheer.
- De gemeentelijke bijdrage in de bestaanskosten is € 3.123 lager dan hetgeen in rekening is gebracht. Dit bedrag wordt aan ons terugbetaald.

Financieel overzicht jaarrekening 2022

	2022	**2021**
Eigen vermogen	€ 1.349.200	€ 971.100
Vreemd vermogen	€ 15.214.500	€ 14.781.400
Balanstotaal	€ 16.563.700	€ 15.752.500
Vrije reserves	€ 1.065.900	€ 971.100
Bestemmingsreserves	€ 283.300	€ -
Voorzieningen	€ 15.200	€ 247.000
Resultaat	€ 365.900	-/- € 117.200
Baten	€ 12.168.500	€ 11.239.900
Lasten	€ 11.790.400	€ 11.245.100

Accountantsverslag
- De accountant heeft een goedkeurend oordeel afgegeven over de getrouwheid van de jaarrekening en een oordeel met beperking ten aanzien van rechtmatigheid.
- De beperking ten aanzien van de rechtmatigheid heeft betrekking op de afwijking van Europese aanbestedingen. De Stadsbank heeft voor een bedrag van € 205.164 niet voldaan aan de geldende Europese aanbestedingsvoorschriften. Het betreft hier inhuur van personeel. De Stadsbank geeft in het jaarverslag aan dat vanwege de huidige arbeidsmarktkrapte het lastig is om goed gekwalificeerde (tijdelijke) medewerkers op korte termijn binnen te halen. Daardoor is in 2021 de Europese aanbestedingsgrens met betrekking tot inhuur overschreden. De accountant heeft hiervoor in 2021 ook een oordeel met beperking afgegeven. Deze situatie is inmiddels structureel opgelost, maar liep noodzakelijkerwijs nog enigszins door in 2022, zoals in de vorige jaarrekening ook aangegeven. Als uitloop leidt dit over 2022 ten aanzien van rechtmatigheid tot een beperking in de controleverklaring. In 2023 is dat niet meer het geval zijn.

Ad 2. Primitieve begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

Algemeen

- De Gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland is op grond van het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling verplicht de gemeenteraden vóór 30 april te informeren over de inhoudelijke en financiële kaders voor de begroting van het volgende jaar. Het Dagelijks Bestuur van de Stadsbank heeft net als voorgaande jaren niet gekozen voor een aparte kadernota. De kaders zijn opgenomen in de hier voorliggende Primitieve begroting 2024, waarbij u als raad in de gelegenheid wordt gesteld een zienwijze in te dienen voor 29 juni. De Stadsbank voldoet hiermee aan de verplichting.
- Deze nieuwe begroting is gebaseerd op de vernieuwde strategie ‘Samen lossen we schulden op’, bekrachtigd door het Algemeen Bestuur in november 2022. Het toekomstprofiel van de Stadsbank is een klant- en resultaatgerichte expertise organisatie in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Samen met gemeenten vergroot de Stadsbank daarmee de impact van de dienstverlening van de Stadsbank in het gemeentelijk sociaal domein.

Inhoudelijk
- De dienstverlening van de Stadsbank sluit nauw aan bij de dienstsverlening van de gemeente. Het dienstenaanbod van de Stadsbank wordt verzorgd vanuit de het gemeentelijke loket (De Post).
- Samen met de Stadsbank verlagen we de drempel voor schuldhulp en richten we op het duurzaam schuldenvrij blijven. Al voordat de dienstverlening van de Stadsbank wordt beëindigd, wordt de nazorg opgepakt door het gemeentelijk sociaal team.
- De dienstverlening van de Stadsbank draagt bij aan:
  • het voorkomen dat inwoners van de aangesloten gemeenten in financiële problemen komen of de weg naar financiële hulpverlening niet weten te vinden;
  • een stabiele financiële huishouding door het bevorderen dat klanten hun inkomsten en uitgaven zodanig in balans krijgen en houden dat het ontstaan van betalingsachterstanden wordt voorkomen en dat bestaande betalingsachterstanden (kunnen) worden ingelopen;
  • het oplossen van schulden door het realiseren van een minnelijke, onderhandse regeling van schulden tussen klanten in een (problematische) schuldsituatie en hun schuldeisers;
  • het oplossen van schulden door het realiseren van een oplossing voor klanten met een problematische schuldsituatie waarbij de schuldeisers niet akkoord gaan met een minnelijke regeling van de schulden zoals een Dwangakkoord of het opmaken van een WSNP verklaring.
  • het aanbieden van sociale leningen voor inwoners van de aangesloten gemeenten die niet bij de commerciële banken een lening kunnen krijgen.

Financieel
- De gemeentelijk bijdrage in de exploitatie van de Stadsbank is gebaseerd op de declaratie van de verzorgde dienstverlening (variabele bijdrage) en een aandeel in de kosten van het programma Algemeen Bestuur, de bestaanskosten (vaste bijdrage).
  Het gemeentelijke aandeel in de begrote kosten van het programma Algemeen Bestuur wordt voor 75% naar rato verdeeld op basis van de afgenomen dienstverlening en het overige 25% naar rato op basis van het aantal huishoudens per gemeente. Het aandeel van de gemeenten in de afgenomen dienstverlening was bevroren met de bekostiging in 2016 en wordt in deze Primitieve begroting herijkt op basis van de geraamde basisdienstverlening. Deze herijking geeft herverdeeleffecten tussen gemeenten. Zoals bestuurlijk in november 2022 is afgesproken worden de effecten van de herijking met een gedempte invoering van 40% in 2024 en 100% in 2025 in deze begroting verwerkt. Voor Winterswijk betekent dit voor 2024 een extra bijdrage van € 6.549.
- De SON hanteert twee indexen. Voor de prijsontwikkeling wordt uitgegaan van de prijsontwikkeling zoals het CPB deze per september 2022 bij de macro-economische verkenning heeft gepubliceerd. De index voor prijsmutaties komt voor 2024 neer op +12,7%. Dit is gebaseerd op de prijspeiltoename in 2024 van 2,4%, die wordt gecorrigeerd met een toename van 0,1% uit 2021, een toename van 5,9% uit 2022 en een toename van 4,3% uit 2023.
  Voor de loonkosten wordt een indexering van 10% gehanteerd. De loonkosten per 1 januari 2023 worden verhoogd met 8%, de stijging voor 2023 en 2% stijging voor 2024.
  De indexeringssystematiek die de Stadsbank hanteert wijkt enigszins af van de systematiek die de Achterhoekse gemeenten hebben vastgesteld voor indexering van de GR-en. Daarbij wordt geen rekening gehouden met correcties van voorgaande jaren. De systematiek is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de SON en komt overeen met de systematiek die de Twentse gemeenten hanteren. Omdat deze gemeenten een meerderheid in de GR SON zijn en er in het Algemeen

Bestuur draagvlak is voor de indexeringssystematiek wordt geadviseerd evenals voorgaande jaren in te stemmen met de gehanteerde indexering.
- Het weerstandsvermogen kan vanaf 2024 verder worden opgebouwd door gerealiseerde exploitatievoordelen (structurele besparing) als gevolg van de procesoptimalisatie Budgetbeheer tot een bedrag van € 441.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve. Die zal daardoor ultimo 2024 € 1.289.900 bedragen. De weerstandsratio komt dan op 1,25.
- De dienstverlening van de Stadsbank kan in de aanloop naar 2024 worden beïnvloed. In de voortgangsrapportages (Voorjaarsnota, Najaarsnota, Jaarverslag 2023) wordt over de voortgang hiervan verslag gedaan. Een eventuele impact hiervan zal worden meegenomen vanaf de Primaire begroting 2024, die in het najaar van 2023 wordt opgesteld.

Zowel inhoudelijk als financieel zien wij geen aanleiding u voor te stellen een zienswijze in te laten dienen.

Financiële aspecten/risico's
Op basis van de jaarrekening 2022 ontvangt Winterswijk € 3.123 terug van de bijdrage die is voldaan voor de bestaanskosten.
Op basis van de Primitieve begroting 2024 is de bijdrage voor Winterswijk geraamd op € 451.292.Dit is inclusief € 40.775 additionele dienstverlening in de vorm van Budgetzorg (een vorm van budgetbeheer die 'zwaarder' is dan regulier budgetbeheer, maar 'lichter' dan bewindvoering). De bijdrage voor 2023 bedraagt inclusief de extra kosten in verband met bredere dienstverlening van de Stadsbank € 422.194.
De begroting 2024 van Stadsbank Oost Nederland zal worden opgenomen in de gemeentelijke begroting 2024, zodat de raad een integrale afweging kan maken.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn van toepassing.

Aspecten van duurzaamheid
--

Communicatie/betrokkenenparagraaf
--

Vervolgprocedure/evaluatie
De Primitieve begroting wordt op 6 juli vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De eventuele zienswijzen worden bij de besluitvorming betrokken. De Primaire begroting 2024 wordt in november door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Winterswijk, 24 april 2023

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de secretaris, de burgemeester,

S.M.H. Weir B.J.J. Bengevoord